

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:
Președinte – Petru Ursache,
Judecători – Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș, Vladimir Timofti și Iurie Bejenaru,

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul, în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță și de inculpat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2013 în cauza penală în privința lui

Luca Alexandru Vasile, născut la 24 iunie 1977, originar și domiciliat în s. Dereneu, r-nul Călărași;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 27.03.2013 - 02.07.2013 (prima instanță)*
- 2. 01.08.2013 – 19.12.2013 (instanța de apel)*
- 3. 16.04.2014 – 04.06.2014 (instanța de recurs ordinar)*

Colegiul penal lărgit asupra recursurilor

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Călărași din 02 iulie 2013, *Luca Alexandru Vasile* a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (4) Cod penal și i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani.

2. În fapt, instanța de fond pe baza probelor administrate la dosar a constatat că, Luca Alexandru, la 10.09.2012, aproximativ la orele 20³⁰, pentru a-și restitui telefonul mobil care îi fusese sustras de către Stratan Valeriu Dumitru a.n. 1977, cu câteva zile în urmă, s-a deplasat la domiciliul ultimului, situat în s. Dereneu, r-nul Călărași, unde intenționat cu scopul de a-i cauza vătămare integrității corporale, i-a aplicat lui Stratan Valeriu multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i hemoragie intraabdominală în urma traumei abdomenului cu hemoragie în țesuturile moi ale abdomenului, rupturile ligamentului gastrocolic, mezenterului intestinului subțire și peretelui duodenal, echimoze și escoriații în

regiunea capului, feții, urechilor, gâtului, trunchiului și membrelor superioare, escoriații pe mucoasa buzei de sus și fracturile coastelor 5, 6, și 8 pe stînga, care se califică ca leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora Stratan Valeriu a decedat.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apeluri de către:

- *procuror*, care a solicitat casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Luca Alexandru să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal și să-i fie numită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani;

- *inculpatul*, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei și numirea unei pedepse mai blînde cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal în privința sa.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2013 a fost respins ca nefondat apelul declarat de acuzatorul de stat, admis apelul inculpatului Luca Alexandru și casată sentința în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărîri în acea parte, prin care Luca Alexandru a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (4) Cod penal și i-a fost numită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut faptul că inculpatul are la întreținere trei copii minori, pe mama sa în etate, care este invalid, el însuși fiind invalid de gr. II, circumstanțe care în coroborare cu faptul că acțiunile lui au fost în parte provocate de comportamentul victimei, au fost apreciate de instanța de apel ca excepționale.

5. Împotriva deciziei nominalizate declară recursuri ordinare:

- *procurorul*, care invocînd prevederile de la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudicării cauzei în instanța de apel, de către un alt complet de judecători;

- *inculpatul*, care fără a indica vreun temei pentru recurs prevăzut la art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudicarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă nonprivativă de libertate.

6. Verificînd argumentele invocate în recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursul procurorului urmează a fi admis, iar recursul inculpatului Luca Alexandru urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, conform pct. 10) alin. (1) al aceluiași articol, în cazul cînd – s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, iar potrivit pct. 12) al aceleiași norme – cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Cu referire la afirmația acuzatorului de stat precum că instanța de apel a omis să se expună asupra motivelor invocate în apelul declarat, Colegiul penal lărgit susține că partea motivatorie a deciziei pronunțate corespunde după conținut cu cea a sentinței primei instanțe, iar argumentele procurorului expuse în vederea reîncadrării juridice a faptei de la art. 151 alin. (4) la art. 145 alin. (2) lit. e) Cod

penal au fost ignorate de instanța de apel, aceasta acordând prioritate motivării date de prima instanță, fapt pentru care instanța de apel a transpus doar motivarea sentinței în decizia contestată.

Ce ține de individualizarea pedepsei aplicate inculpatului de către instanța de apel conform art. 79 Cod penal, instanța de recurs consideră că în speța de referință, din materialele dosarului – nu sunt prezente careva circumstanțe excepționale, care ar constitui temei pentru a numi o pedeapsă definitivă sub minimul stabilit de lege.

Raționamentul unei asemenea concluzii rezidă în însăși dispoziția art. 79 Cod penal: *„Ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. ”*

Așadar, pornind de la faptul că inculpatul a comis cu intenție directă infracțiunea, motivul comiterii acesteia constituind, din circumstanțele faptei, răzbunarea pentru faptul sustragerii unui telefon mobil, care fusese returnat anterior pătrunderii inculpatului în gospodăria victimei și aplicării violenței față de ultima.

De asemenea, din motive necunoscute pentru instanța de recurs, ambele instanțe au reținut drept circumstanță atenuantă – caracteristica pozitivă la locul de trai, pe când din materialele dosarului, din caracteristica întocmită de către primarul comunei Dereneu (f.d. 44, vol. I), rezultă că după întrebuițarea băuturilor spirtoase de către inculpat, acesta devine agresiv și face scandal în locurile publice, iar pe asemenea cazuri, în adresa sa au parvenit mai multe plângeri.

Prin urmare, în prezența circumstanțelor relevate mai sus, Colegiul penal lărgit consideră abuzivă aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal în privința inculpatului.

În acest sens, Colegiul penal lărgit semnalează că aprecierea instanței privind aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, nu trebuie să fie limitată doar asupra prezenței circumstanțelor atenuante atribuite inculpatului, dar inclusiv, să acorde atenție circumstanțelor agravante, persoanei inculpatului, condițiilor de comitere a infracțiunii etc.

Relevantă în cazul vizat este Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale nr. 8 din 11 noiembrie 2013, unde la pct. 11) este specificat că *„În spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului. Împrejurările obișnuite sînt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale. În cazul stabilirii unor asemenea împrejurări, instanța de judecată este obligată să indice în sentință care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate excepționale și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc drept temei pentru aplicarea art. 79 CP. Instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care*

caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.”

Altfel zis, prin indicarea nemijlocită a circumstanțelor atenuante, care de către instanța de apel au fost constatate ca fiind excepționale, instanțele sînt obligate să constate și circumstanțele agravante ale faptei, aspectele negative ale persoanei inculpatului, or prin ignorarea acestora, se neglijează cu desăvîrșire examinarea multilaterală, obiectivă și minuțioasă a cauzei, atunci cînd vorbim de aplicarea unei pedepse mai blînde sau sub minimul prevăzut de lege pentru infracțiunea incriminată.

La caz, Colegiul penal lărgit mai menționează că este incorectă aprecierea acelorași circumstanțe ca fiind atenuante și totodată excepționale. Din motivarea deciziei, rezultă că instanța de apel a invocat aceleași circumstanțe atenuante reținute de către prima instanță, pe care instanța de apel le-a considerat ca fiind excepționale.

În urma celor relatate mai sus, Colegiul penal lărgit recomandă instanței de apel de a ține cont de motivele expuse desfășurat de către acuzatorul de stat în apelul declarat, de a lua în considerare zona frecventă în care au fost aplicate loviturile, intensitatea acestora, atitudinea inculpatului față de victimă după încetarea aplicării loviturilor, persoana primului și oportunitatea aplicării unei pedepse sub minimul prevăzut de lege pentru infracțiunea imputată.

7. Din aceste motive, în conformitate cu art. 433 alin. (1), 434-435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de inculpatul ***Luca Alexandru Vasile***.

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2013 în cauza penală în privința lui ***Luca Alexandru Vasile***, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecători.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 iulie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Iurie Bejenaru